

9.2.2011

B7-0117/2011

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

за приключване на разискванията по изявления на Съвета и на Комисията
съгласно член 110, параграф 2 от Правилника за дейността
относно повишаването на цените на храните

**Mairead McGuinness, Albert Deß, Gay Mitchell, Jean-Paul Gauzès,
Michel Dantin, Béla Glattfelder, Elisabeth Jeggle, Peter Jahr, Filip
Kaczmarek, Sandra Kalniete, Jarosław Kalinowski, Giovanni La Via,
Astrid Lulling, Véronique Mathieu, Мария Неделчева, Rareş-Lucian
Niculescu, Georgios Papastamkos, Maria do Céu Patrão Neves, Czesław
Adam Siekierski, Michèle Striffler, Artur Zasada, Sławomir Witold Nitras**

от името на групата PPE

В7-0117/2011

Резолюция на Европейския парламент относно повишаването на цените на храните

Европейският парламент,

- като взе предвид член 33 от Договора за ЕО,
- като взе предвид своята резолюция от 18 януари 2011 г. относно признаване на селското стопанство за сектор от стратегическо значение за продоволствената сигурност,
- като взе предвид своята резолюция от 7 септември 2010 г. относно справедливи доходи за земеделските производители: по-добре функционираща верига на предлагането на храни в Европа,
- като взе предвид своята резолюция от 8 юли 2010 г. относно бъдещето на ОСП след 2013 г.,
- като взе предвид своята резолюция от 5 май 2010 г. относно селското стопанство в ЕС и изменението на климата,
- като взе предвид своята резолюция от 26 март 2009 г. относно цените на хранителните стоки в Европа,
- като взе предвид своята резолюция от 13 януари 2009 г. относно Общата селскостопанска политика и глобално осигуряване на прехраната,
- като взе предвид предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на инструмент за бързи ответни мерки във връзка с покачващите се цени на храните в развиващите се страни (COM(2008)0450),
- като взе предвид съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно „Справяне с предизвикателствата на нарастващите цени на хранителните стоки – Насоки за действия на ЕС“ (COM(2008)0321),
- като взе предвид своята резолюция от 25 октомври 2007 г. относно повишаване на цените на фуражите и храните, както и резолюцията си от 22 май 2008 г. относно повишаването на цените на хранителните продукти в ЕС и в развиващите се страни,
- като взе предвид Декларацията от Мапуту относно селското стопанство и продоволствената сигурност, подписана през 2003 г., в която африканските правителства поеха ангажимент да отделят най-малко 10% от националните си годишни бюджети за селското стопанство,
- като взе предвид член 110, параграф 2 от своя правилник,

- А. като има предвид, че за седми пореден месец през периода 2010 г. — 2011 г. цените на храните отбелязаха ново рекордно повишение, като достигнаха най-високите си стойности, откакто през 1990 г. Организацията на ООН за прехрана и земеделие започна да следи цените на храните,
- Б. като има предвид, че резките повишения на цените на стоките се превърнаха във фактор, дестабилизиращ световната икономика, и предизвикаха бунтове и размирици през 2008 г. в редица развиващи се страни, както и напоследък в Алжир, Тунис и Египет,
- В. като има предвид, че според оценки на Организацията на ООН за прехрана и земеделие броят на хората по света, страдащи от недохранване, като цяло спадна през 2010 г. на 925 милиона души, в сравнение с един милиард през 2009 г., но че същевременно гладът е още по-разпространено явление в сравнение с периода преди световната икономическа криза,
- Г. като има предвид, че според Организацията на ООН за прехрана и земеделие очакваното нарастване на световното население от 7 на 9,1 милиарда души ще изисква увеличение от 70% на селскостопанското производство в срок до 2050 г.,
- Д. като има предвид, че предизвикателството е да се произвежда „повече от по-малко“, като се акцентира върху устойчивото производство с оглед на натиска върху природните ресурси,
- Е. като има предвид, че в Европейския съюз все още съществуват бедност и глад; като има предвид, че 79 милиона души в ЕС все още живеят под прага на бедността (60% от средния доход в страната, в която живее лицето) и че през миналата зима 16 милиона граждани на ЕС са получавали храна посредством благотворителни организации,
- Ж. като има предвид, че световните хранителни запаси са много по-ограничени, отколкото в миналото, като по време на продоволствената криза от 2007/2008 г. те спаднаха до рекордно ниско равнище, но в последно време бяха възстановени в известна степен,
- З. като има предвид, че обезпечаването на продоволствената сигурност за гражданите на Европа, предоставянето на хранителни продукти на разумни цени за потребителите и защитата на целесъобразното равнище на приходите на земеделските стопанства са основните цели на общата селскостопанска политика (ОПР) още от самото ѝ създаване и продължават и понастоящем да бъдат главни цели на ЕС,
- И. като има предвид, че нестабилността на цените в селското стопанство е с постоянен характер, тъй като цените реагират непропорционално на малки колебания в равнището на производство, много често вследствие на спекулации,
- Й. като има предвид, че световното производство на храни може да бъде сериозно застрашено от редица фактори, включително въздействието на вредители и болести, наличието на природни ресурси и природните бедствия, както стана видно през

2010 г. при продължителната суша и пожарите в Русия и големите наводнения в Пакистан,

- К. като има предвид, че изменението на климата ще доведе до зачестяване на природните бедствия, като това ще се отрази неблагоприятно на продоволствената сигурност,
- Л. като има предвид, че неотдавнашната нестабилност на цените на храните и стоките породи загриженост относно функционирането на веригата на предлагането на храни в европейски и световен мащаб,
- М. като има предвид, че при анализа на цените на храните и тяхното развитие трябва да се вземе под внимание цялата снабдителна верига; като има предвид, че хранително-вкусовата промишленост е фрагментирана, а снабдителната верига се състои от много звена и е много сложна, като в нея участват голям брой посредници,
- Н. като има предвид, че в съобщението на Комисията, озаглавено „По-добре функционираща верига на предлагането на храни в Европа“ (СОМ 2009/0591), се посочват сериозни проблеми в рамките на снабдителната верига като злоупотреби с господстващо положение от страна на изкупвачи, нелоялни практики при договарянето (включително забава на плащания), едностранни промени по договорите, предварителни плащания за достъп до преговори, ограничен достъп до пазара, липса на информация относно ценообразуването и разпределението на маржовете на печалба в рамките на хранителната верига, които са тясно свързани с увеличаващата се концентрация в сектора на използваните в производството ресурси, търговията на едро и търговията на дребно,
- О. като има предвид, че приходите на земеделските стопани спаднаха драстично през 2009 г. след едно десетилетие на стагнация на доходите, която се дължи до голяма степен на трудните пазарни условия и нарастващите производствени разходи; като има предвид, че доходите в рамките на селското стопанство са значително по-ниски (с около 40% на работна единица), отколкото в останалата част от икономиката, а доходите на глава от населението в селските райони са значително по-ниски (с около 50%), отколкото в градските райони,
- П. като има предвид, че съгласно меморандума, публикуван от Евростат през май 2010 г., заетостта в селскостопанския сектор в ЕС е спаднала с 25% от 2000 г. насам (от 14,9 милиона работни места на пълно работно време на 11,2 милиона),
 - 1. потвърждава, че продоволствената сигурност в световен мащаб е неотложен въпрос за ЕС, и призовава за предприемане на незабавни и последователни действия за обезпечаване на продоволствената сигурност за гражданите на ЕС и на световно равнище; подчертава, че потребителите трябва да имат достъп до храни на разумни цени, като същевременно следва да се осигури справедлив стандарт на живот за земеделските стопани;
 - 2. счита, че при реформата на общата селскостопанска политика трябва да се вземе предвид настоящото положение, като се осигури стабилен първи стълб за подкрепа

на доходите на земеделските стопанства, продължаване на селскостопанската дейност в селските райони и предприемане на мерки за подкрепа на пазара;

3. подчертава, че наличието на силно и устойчиво селско стопанство в ЕС и на процъфтяваща и устойчива селска среда, гарантирани от силна обща селскостопанска политика, са жизненоважни фактори за посрещане на предизвикателството, свързано с продоволствената сигурност;
4. подчертава значението на общата селскостопанска политика като средство за обезпечаване на производството на храни в ЕС; счита, че още от самото си въвеждане през 1962 г. общата селскостопанска политика е обезпечила сигурно снабдяване с храни на гражданите на ЕС; подчертава необходимостта от това, селското стопанство на Общността да продължи да играе същата роля и в бъдеще;
5. потвърждава, че е задължение на ЕС да обезпечи продоволствена сигурност за своите жители и че продължаващата селскостопанска дейност в ЕС е от ключово значение в това отношение; обръща внимание на намаляващите доходи на земеделските стопанства в ЕС, предизвикани от нарастващите производствени разходи и нестабилността на цените, които се отразяват отрицателно върху способността на земеделските стопани да поддържат производството; подчертава разходите, които европейските земеделски стопани трябва да поемат, за да отговарят на най-високите в света стандарти по отношение на безопасността на храните, опазването на околната среда, хуманното отношение към животните и условията на труд; подчертава, че земеделските стопани трябва да бъдат компенсирани за тези допълнителни разходи и за това, че предоставят обществени блага на обществото;
6. подчертава, че правото на храна е основно право на човека и се постига, когато всички хора по всяко време разполагат с физически и икономически достъп до подходяща, безопасна (от здравна гледна точка) и питателна храна, за да задоволят своите хранителни нужди и предпочитания за активен и здравословен начин на живот;
7. съзнава голямото предизвикателство, което изменението на климата издига пред постигането на продоволствена сигурност, по-специално чрез увеличаване на честотата и мащаба на климатичните явления като суши, наводнения, пожари и бури; отбелязва едностранните действия, предприети от страни или региони, които са засегнати от климатични явления, и последиците от подобни мерки за световните пазари;
8. посочва, че в повечето развиващи се страни селското стопанство е ключов сектор, зависим в голяма степен от основните стоки, които са особено податливи на колебанията в цените;
9. призовава ЕС да подкрепи мерките, насочени към развитието на селските райони, увеличаването на инвестициите в селското стопанство и продоволствената сигурност и отделянето на специално внимание на неотложните потребности, свързани с глада, малките земеделски стопанства и програмите за социална закрила;

10. призовава държавите от ЕС и развиващите се страни да насърчават собствеността върху земята като средство за намаляване на бедността и обезпечаване на продоволствената сигурност, чрез укрепване на правата на собственост и улесняване на достъпа до кредити за земеделските стопани, малките предприятия и местните общности; подчертава голямото значение на новите инвестиции за увеличаване на капацитета на дребните земеделски стопани, за по-ефикасни технологии за управление на водите и за възстановяване на хранителните вещества в почвата;
11. подчертава значението на развитието на селското стопанство в развиващите се страни, както и значението на това, целесъобразна част от официалната помощ за развитие (ОПР) на ЕС да се предназначава за селскостопанския сектор; изразява съжаление, че от 80-те години насам равнището на помощта за развитие, предназначена за селското стопанство, драстично намалява, и приветства признаването на необходимостта тази тенденция да се обърне; призовава Комисията да отдаде приоритетно значение на селското стопанство в рамките на помощта за развитие, включително за подпомагане на земеделските стопани с оглед на достъпа им до пазарите;
12. посочва, че е необходимо в развиващите се страни да се въведат по-добри методи за селскостопанско производство, включително технологии с ниски разходи, да се осигурят изследвания в областта на селското стопанство и да се повиши производителността – с цел да се увеличи устойчивостта и да се смекчат отрицателните последици от продоволствената несигурност;
13. посочва, че хуманитарната хранителна помощ следва да съответства на потребностите, предизвикателствата и структурните ограничения в развиващите се страни; във връзка с това, подчертава, че е важно хранителната помощ да отчита възможностите на местно равнище на тези страни за производство, разпространение, транспорт и пускане на пазара, като така се допринася за създаване на основата за тяхната продоволствена сигурност в дългосрочен план;
14. припомня, че енергийната сигурност и продоволствената сигурност са много тясно свързани помежду си; признава, че разходите за енергия са ключов фактор за определяне на степента на рентабилност на селското стопанство, което в голямата си част зависи от петрола; насърчава мерки, които стимулират земеделските стопани да бъдат по-ефективни в енергийно отношение и да разработват алтернативни източници за снабдяване с енергия; припомня, че е необходима по-последователна подкрепа за научноизследователска, развойна дейност и консултантски услуги;
15. въпреки това счита, че повишеният стремеж към разработване на възобновяеми източници на енергия и за постигане на целите за 2020 г. трябва да отчита влиянието върху производството на храни и продоволственото снабдяване; подчертава крехкото равновесие между справянето с предизвикателствата на продоволствието и горивата;
16. отбелязва със загриженост нарастващите селскостопански производствени разходи, които се повишават с по-бързи темпове от цените на земеделските стоки; изразява

загриженост относно това, че драстичното повишение на производствените разходи би могло да доведе до намалено оползотворяване, което на свой ред да причини свиване на селскостопанското производство, което ще задълбочи продоволствената криза в ЕС и по света; ето защо подчертава, че снабдяването и цените на селскостопанските ресурси трябва да бъдат разгледани като неотложен въпрос;

17. подчертава значението на финансирана с публични средства изследователска дейност, която служи за насърчаването на продоволствената сигурност; призовава за инвестиции не само за изследователската дейност в областта на отделни нови технологии, но също и за всеобхватни системи за селскостопанско производство, което ще служи за постигането на целта за продоволствена сигурност в дългосрочен план; във връзка с това подчертава новаторската роля, която би могла да изиграе в тази област например една технологична платформа на ЕС за изследователска дейност в областта на екологичното селско стопанство;
18. счита, че, в съответствие с Договора за ЕС, в интерес на обществеността в ЕС е да се поддържа адекватно ниво на цените на производителите и цените за потребителите и да се гарантира лоялна конкуренция, особено по отношение на стратегически стоки, като селскостопански и хранителни продукти;
19. счита, че докато конкуренцията осигурява на потребителите хранителни стоки на конкурентни цени, на земеделските стопани трябва да се гарантират стабилни доходи посредством цени, които покриват производствените им разходи, и едно разумно възнаграждение за техния труд, не на последно място, за да се гарантира сигурна доставка на храни с добро качество;
20. изразява тревога относно ниските доходи на земеделските стопанства в ЕС; потвърждава, че по-ниските доходи в резултат на нарастващите производствени разходи и нестабилността на цените въздейства негативно върху възможностите на земеделските стопани за поддържане на производството; изразява твърдо убеждение, че продоволствената сигурност ще бъде изложена на риск, ако не се вземат достатъчно мерки по тези въпроси;
21. подчертава проблемите на земеделските стопани в моменти на изключителна нестабилност на пазара и на цените; обръща внимание на трудностите, които земеделските стопани срещат при опитите си да планират в периоди на изключителна нестабилност; настоятелно призовава Комисията спешно да въведе постоянни и устойчиви мерки за справяне с нестабилността на селскостопанските пазари; счита, че това ще бъде ключов фактор, за да се гарантира, че в Европейския съюз се поддържа производството;
22. подчертава, че при липса на интервенционни или стратегически запаси е невъзможно да се предприемат ефективни мерки срещу големите колебания на цените; поради това счита, че в рамките на бъдещата ОСП трябва да се предостави по-важна роля на инструментите за пазарна интервенция;
23. отбелязва, че сред факторите, които най-много влияят на механизма за пренос на цените и на разликата между цените на производителите и потребителските цени, са следните фактори: нарастваща концентрация по веригата за доставки на храни,

степената на преработване на продуктите, покачвания на цените, свързани с други външни разходи, и спекулацията със селскостопански стоки;

24. счита, че е необходимо изцяло да бъдат разбрани факторите, допринасящи за увеличението на цените на селскостопанските суровини, както и да се намери съответното решение по интегриран и всеобхватен начин; подчертава необходимостта от интегриран политически отговор и всеобхватна стратегия за решаване на проблема с повишаванията на цените на селскостопанските суровини;
25. отбелязва съобщението на Комисията относно посрещането на предизвикателствата, свързани със стоковите пазари и суровините, и приветства вниманието, с което Комисията подхожда към този въпрос до момента; същевременно изразява безпокойство относно доверието, което Комисията има в информационните потоци като решение за нестабилността на пазарите; счита, че може да е необходим един по-силен подход за разрешаването на въпроса, по-специално с оглед на увеличаващата се прозрачност на стоковите пазари;
26. счита, че финансовите и селскостопанските пазари понастоящем са взаимосвързани от всякога; счита, че един европейски отговор сам по себе си вече не е достатъчен, и че Европа следва да действа съвместно с трети страни и международни организации по проблемите на нестабилността на цените и продоволствената сигурност;
27. приканва Г-20 да координира създаването на превантивни механизми срещу прекомерната нестабилност на цените и да работи за регулиране, конкретно предназначено да разрешава кризи с храни и селскостопански стоки; призовава Г-20 да гарантира конвергенция на регулирането на хранителните и селскостопанските стоки, като включи страните, които не участват в Г-20;
28. призовава Комисията да включи достатъчно предложения при предстоящото преразглеждане на Директивата за пазара на финансови инструменти и Директивата относно пазарната злоупотреба;
29. във връзка с това подкрепя едно преразглеждане на съществуващото законодателство относно финансовите инструменти, което следва да осигури по-прозрачна търговия; припомня, че финансовите инструменти следва да служат на икономиката и да помагат на селскостопанското производство при преодоляване на кризи и климатични явления; в същото време следва да не се допуска спекулацията да застрашава иначе ефективни земеделски стопанства;
30. подчертава важната роля, която понастоящем се предвижда за Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) в надзора на стоковите пазари; приканва Комисията да обмисли възможността да даде на ЕОЦКП по-големи правомощия за предотвратяването на манипулации и злоупотреби на стоковите пазари;
31. счита, че една целева глобална система за хранителни запаси (както запаси за извънредни ситуации за намаляване на глада, така и запаси, които да се използват за регулиране на цените на стоките) ще бъде от полза, като спомага за улесняване на световната търговия при покачване на цените, отблъсква повтарящ се

протекционизъм и облекчава натиска върху световните пазари на храни;

32. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и Комисията.